

Andrej Hudoklin: Zlomljena vponka v Cink križu



Andrej v jami Kreščak, 1987.

Foto: iz osebne arhiva

Če se prav spomnim, je bila to ista akcija, ki jo v enem predhodnih zapisov omenja Tomaž.

Po merjenju novoodkritih delov Cink križa smo se začeli vračati iz vodnjakaste, 103 metre globoke vhodne vertikale. Primerno otovorjen sem se s težko transportno vrečo za pasom začel vzpenjati. Premagal sem prvi raztežaj, nato pa je sledil dolg vzpon do naslednjega pritrđišča. Počasi sem pednjal, v trenuku pa, ko sem se z nogama uprl v nožno zanko ročne prižeme, se je vponka, s katero sem imel pritrjeno prižemo na pas, zlomila. Prižema je odletela v globino, mene pa je obrnilo na glavo. Nemočno sem obvisel na zlata vredni prsni prižemi in se prestrašen oprijel gugajoče vrvi kakih 30 metrov nad dnom. Počasi sem dojel, kaj se je zgodilo, in umiril drhtenje mišic. Hitro sem se na vrv pritrđil še s klasičnim prusikovim vozlom, da se ne bi kaj zgodilo še z obremenjeno prsno prižemo. Tako nisem mogel niti gor niti dol, vertikalna stena brez police in oprimkov pa je bila daleč od mene. Hitro smo ugotovili, da ni druge, kot da mi nekdo prinese ročno prižemo. Marko je kmalu prilezel do mene, medtem pa so mi noge skoraj odrevene v tesnem objemu pasu. Bitje srca se je nato hitro umirilo in počasi sem zlezal iz vertikale. Še danes hranim nesrečno vponko, ki sem jo – ne vem kako – prečno obremenil, ne da bi jo zavaroval z varnostno matico!! Torej, zamočil sem sam! Po tem dogodku sem kar nekaj časa pavziral z vrvno tehniko.

Marko Pršina: “Cegu” na glavo



Marko v Bosni, 1989.

Foto: Andrej Hudoklin

Kako nevarne utegnejo biti ekskurzije v navidez enostavne in izurjenim jamarjem že znane jame, sem okusil na svoji koži, bolje rečeno glavi. Dobro desetletje od zadnjega obiska sem se odločil, da ponovno obiščem Veliko Prepadno na Ajdovski planoti nad Stražo, ki ima v zadnjih delih zasigano kapniško dvorano, lep kapniški steber in notranje brezno. Z mojo dolgoletno spremljevalko Nadjo sva jamo obiskala v nedeljo, 26. avgusta 2001. Ker je bilo v tem času izredno sušno obdobje, sem za obutev izjemoma predlagal lahke gojzarje namesto običajnih škornjev.

Pri fotografiranju kapniškega stebra je bila Nadja model, svojo čelado s karbidovko sem postavil za kapnik, da je osvetljevala njegovo ozadje. Brez čelade na glavi, brez baterije in z dvema bliskavicama v rokah sem v poltemi hodil po podornem stožcu, ki se dviga v osrednjem delu zadnje dvorane, in z njima osvetljeval jamski prostor, ko se je zgodilo: na vlažni sigasti kopi mi je zaradi hude obrabljenosti profila gojzarja spodrsnilo. Pravzaprav mi je dobesedno “spodneslo tla pod nogami” in vznak sem strmoglavil v brezno. Zaradi teme nisem videl sten in stropa in nisem imel pojma, kam padam. Podzavestno sem zaprl oči, saj mi je bilo jasno, da bo telo pristalo na trdi podlagi. Najbolj me je usekalo za levim uhljem. Slišal sem še hrup, ko sta bliskavici treščili po tleh, ter nato izgubil zavest. Zbudilo me je Nadjino vprašanje iz teme: “Kaj je padlo?” Komaj slišno sem izustil: “Jaz, jaz sem padel.”

Popolnoma negiben in dobesedno zlit s podlago sem ležal na hrbtu in čakal njeno prvo oceno poškodbe. Nasmešek mi je prilezel na usta, ko me je potolažila: "Krvav si, ampak mogoče niti ne bo potrebno šivati."

Kolikor mogoče hitro sva zapustila jamo in do doma sem celo sam vozil, do bolnišnice pa ni šlo več, ker so bile bolečine prehude. Na urgenci bolnišnice so si sledile vsemogoče preiskave. Diagnoza: pretres možganov in huda poškodba srednjega ušesa, če odrgnine in otekline po ostalih delih telesa niti ne omenjam. Posledice: glavoboli, delna izguba sluha ter nato šumenje v ušesih, tritedensko pljuvanje krvi, ki se je iz srednjega ušesa zlivala v ustno votlino, in mesec bolniške. Lobanja k sreči ni bila počena. Na glavo sem padel približno dva metra globoko. Če bi padel globlje, bi se padec lahko končal tudi tragično.

Zgodba se je srečno končala in tako nisem zamudil svoje poroke, čeprav sem bil uradno še na bolniški. Seveda so predvsem sodelavci hitro ugotovili, da je bila moja odločitev posledica padca kapnika na glavo oz. boljše glave na kapnik.

Anton Tramte: Brezno zlomljene noge

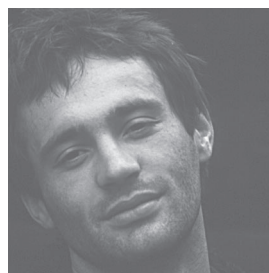


Tone, 1996.

Foto: Andrej Hudoklin

V jamarstvu se dogajajo nesreče kakor drugje. Ena od takih se je zgodila tudi meni. Spomladi leta 1991 sva z Andrejem Ravnohribom organizirala jamarski tabor na območju Travnega dola, kjer nam je domačin Franc Vidmar pokazal več neraziskanih jam. V dopoldanskem času smo si ogledali nekaj vhodov, popoldne pa smo se odločili, da gremo odpirat jamo v bližini mrhovišča pri Pajkežu. Šli smo po gozdu po zelo skalnatem terenu in nenadoma se mi je noga zagozdila v skalni razpoki. Ker sem bil otovorjen z jamarsko opremo, sem izgubil ravnotežje in nerodno padel. Ob tem sem si kar dvakrat prelomil kost pod kolenom. Takoj sem poklical na pomoč prijatelje, ki najprej niso mogli verjeti, kaj se mi je zgodilo. Andrej je bil takrat že jamarski reševalec, v kombiju pa smo imeli reševalna nosila. Najprej so mi imobilizirali nogo, potem pa so me skupaj dali na nosila. S težavo so me odnesli v kombi in me takoj odpeljali v novomeško bolnišnico. Poškodba noge je bila tako huda, da so me operirali in mi v kost namestili ploščico. Ko smo brezno čez dve leti raziskali, smo mu dali ime Brezno pri zlomljeni nogi.

Iztok Vilič: Vse moje ožine



Iztok v Bosni, 1984.

Foto: Marko Pršina

Po naravi sem suhec. Odkar pomnim sem se tlačil v vsemogoče odprtine. Luknje v starih drevesih sem preprosto oboževal. Na faksu sem bil na primer znan po tem, da sem na izletu v Pragi zlezal v avtobus skozi ozko okno za prezračevanje in tako rešil kolege pred strupenim mrazom, ker je šofer nekje obtičal. Nasploh imam ob različnih situacijah rad reklo, da sem se izvlekel »skozi šivankino uho«. In do prave veljave pride suhec v jamah. Jame imajo vsemogoče razsežnosti in ena od najzanimivejših so ožine. Ožina pač ni samo prehod. V njej se vedno zatakne in zaplete. Tako sem si zapomnil mnoge ožine, za nekatere pa nisem več povsem prepričan, da vem, v kateri jami sploh so.